

Od Juliusza do Joanny - malarskie pasje Kossaków i ich związki z Kraszewskimi

Organizatorzy wystawy podjęli próbę stworzenia namiastki atmosfery willi należącej do rodziny Kossaków w Krakowie, tzw. Kossakówki. Na ekspozycji znalazły się między innymi przedmioty z tego magicznego miejsca: stolik gerydon z drugiej połowy XIX wieku oraz fotel z aksamitnym oparciem, portret Zofii z Gałczyńskich Juliuszowej, pędzla Leona Kaplińskiego oraz niewielki Widok z zamkiem, nestora rodu Juliusza. Te obiekty należą do spuścizny rodzinnej profesor Simony Kossak, a dziś są własnością Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży. W symbolicznej Kossakówce znalazły się również: skórzane siodło obite aksamitem, ze złotymi bordiurami z zasobów Muzeum Powstania i Dzieciństwa - Dzieńki Królewskie w Warszawie, które służyły jako model w pracowni Kossaków, munsztuk i bat nahajka, oczywiście z epoki.

Bohaterami wystawy są przedstawiciele czterech pokoleń Kossaków: protoplasta rodu - Juliusz Fortunat, jego syn Wojciech, Jerzy oraz Joanna Kossak. Na wystawie zaprezentowano ich prace ze zbiorów: Muzeum Narodowego w Lublinie, Muzeum Narodowego w Kielcach, Muzeum Podlaskiego w Białymstoku oraz Muzeum Zamkowego w Sandomierzu. Oprócz akwarel i obrazów olejnych, zwiedzający mogą obejrzeć grafiki z zasobów Biblioteki Narodowej w Warszawie, Muzeum Narodowego w Poznaniu i zbiorów własnych Muzeum Kraszewskiego. Juliusz Kossak tworzył przede wszystkim akwarele i w tej dziedzinie był niedościgniony. Ale zajmował się także ilustratorstwem. Wiele dzieł polskiej literatury zostało wzbogaconych pracami Juliusza, a wśród nich najbardziej nas interesujące „Grzechy hetmańskie” Józefa Ignacego Kraszewskiego. „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza również zyskało piękne ilustracje Juliusza. Prezentujemy je w albumie i pocztówkach z zasobów Muzeum Narodowego w Kielcach. Wiele z tych prac znalazło swoje miejsce w *Tygodniku Ilustrowanym* i *Kłosach*.

Kiedy fotografia była jeszcze w powijakach, wyrzucił ją ktoś ołówkiem. Obdarzony niezwykłą, wręcz fotograficzną pamięcią Juliusz, utrwalił wiele uroczystości i wydarzeń. Wśród nich znalazł się wspaniały jubileusz 50-letnia pracy literackiej autora "Starej baśni". Na wystawie zaprezentowano grafiki zamieszczone w *Tygodniku Ilustrowanym* oraz *Kłosach*: Pochód do Sukiennic, obiad, bal. Juliusz był członkiem podkomitetu organizacyjnego jubileusz. Z tej okazji zaprojektował piękny wieniec krakowski, na którego liściach znalazły się tytuły utworów Kraszewskiego, a jego reprodukcja fotograficzna znalazła się w albumie pamiątkowym подарowanym pisarzowi. Uwagę zwraca piękna grafika udostępniona przez Bibliotekę Narodową w Warszawie „Kraszewski wśród postaci najcenniejszych swoich dzieł”, projektu Juliusza Kossaka.

Ciekawostką jest jedwabny wachlarz malowany przez Wojciecha Kossaka (z zasobów Muzeum Narodowego w Lublinie,) oraz ciekawa korespondencja artysty. Wojciech Kossak był niejednokrotnie odznaczany, między innymi francuskimi Legiami Honorowymi, a na wystawie pokazano Order Orła Białego, który otrzymał artysta pośmiertnie w 2018 r.

Wystawa czynna do 19 listopada 2023 r.